

LIGA ZA DUŠEVNÉ ZDRAVIE (LDZ)

Názov internej smernice: **OCHRANA PRED SEXUÁLNYM VYKORISŤOVANÍM A ZNEUŽÍVANÍM**

1 Cieľ smernice:

- Vyhlásiť politiku nulovej tolerancie **sexuálneho vykorisťovania a zneužívania (SEA)** pre všetkých zamestnancov LDZ a príbuzných pracovníkov a zabezpečiť, aby boli v rámci LDZ známe úlohy, zodpovednosti a očakávané normy správania v súvislosti so SEA.
- Opísať následné kroky v prípade, že dôjde k porušeniu noriem správania v oblasti SEA.
- Opísať kódex správania ako záväzný dokument, ktorý majú podpísať všetky osoby v rámci cieľovej skupiny.

2 Cieľová skupina (ďalej označovaná ako zástupcovia LDZ):

- Všetci zamestnanci LDZ - zamestnaní a zmluvne viazaní v LDZ
- Všetci dobrovoľníci a dočasní zamestnanci
- Všetci konzultanti
- Všetky ostatné osoby zapojené do činností LDZ za platenú alebo neplatenú službu poskytovanú v mene LDZ

3 Záväzok LDZ v oblasti PSEA:

- LDZ vynaloží maximálne úsilie na vytvorenie a udržanie bezpečného prostredia bez sexuálneho vykorisťovania a zneužívania (SEA) a na tento účel prijme vhodné opatrenia v komunitách, v ktorých pôsobí, prostredníctvom spoľahlivého PSEA rámca, vrátane preventívnych a reaktívnych opatrení.
- Tento rámec PSEA potvrdzuje záväzok LDZ k Bulletinu generálneho tajomníka OSN o osobitných opatreniach na ochranu pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (ST/SGB/2003/13) a k dosiahnutiu úplného a trvalého vykonávania šiestich základných zásad IASC týkajúcich sa SEA.

4 Účinnosť:

Táto politika je účinná pre všetkých zástupcov LDZ 24 hodín denne, 7 dní v týždni, vrátane víkendov, prázdnin, v službe alebo mimo nej, v zahraničí aj doma.

5 Politika je účinná od:

01.05.2023

6 Dátum povinnej revízie:

01.05.2024

7 Vymedzenie pojmov:

- **Sexuálne vykorisťovanie** = akékoľvek skutočné alebo pokusné zneužitie zraniteľného postavenia, rozdielnej moci alebo dôvery na sexuálne účely vrátane, ale nielen, peňažného, spoločenského alebo politického zisku zo sexuálneho vykorisťovania inej osoby.

- **sexuálne zneužívanie** = skutočný alebo hroziaci fyzický zásah sexuálnej povahy, či už násilím, alebo za nerovných alebo nátlakových podmienok.

- **obet'** = osoba, ktorá je alebo bola sexuálne vykorisťovaná alebo zneužívaná. Na účely týchto zásad sa obeťou rozumie osoba, ktorá je alebo bola sexuálne zneužitá alebo zneužitá zamestnancami alebo iným príbuzným personálom LDZ.

8 IASC Šesť základných zásad týkajúcich sa SEA:

- A. SEA zo strany zamestnancov a príbuzných pracovníkov LDZ predstavuje hrubé porušenie pracovnej disciplíny, a preto je dôvodom na ukončenie pracovného pomeru.
- B. Sexuálne aktivity s deťmi (osobami mladšími ako 18 rokov) sú zakázané bez ohľadu na vek plnoletosti alebo vek súhlasu na miestnej úrovni. Mylné presvedčenie o veku dieťaťa nie je obranou.
- C. Výmena peňazí, zamestnania, tovaru alebo služieb za sex vrátane sexuálnych služieb alebo iných foriem ponižujúceho, znevažujúceho alebo vykorisťujúceho správania je zakázaná. To zahŕňa aj výmenu pomoci, ktorá prináleží príjemcom.
- D. Akýkoľvek sexuálny vzťah medzi zamestnancami LDZ alebo príbuzným personálom a príjemcami pomoci alebo inými zraniteľnými členmi miestnej komunity, ktorý zahŕňa nevhodné využitie hodnosti alebo postavenia, je zakázaný. Takéto vzťahy narúšajú dôveryhodnosť a integritu práce v oblasti humanitárnej pomoci.
- E. Ak zamestnanec LDZ alebo príbuzný personál nadobudne obavy alebo podozrenie týkajúce sa sexuálneho zneužívania alebo vykorisťovania zo strany kolegu, či už v tej istej organizácii, alebo mimo nej, musí takéto obavy nahlásiť prostredníctvom zavedených mechanizmov nahlásovania.
- F. Všetci zamestnanci a príbuzní pracovníci LDZ sú povinní vytvárať a udržiavať prostredie, ktoré zabraňuje SEA a podporuje uplatňovanie tejto politiky. Vedúci pracovníci na všetkých úrovniach sú zodpovední za podporu a rozvoj systémov, ktoré toto prostredie udržiavajú.

9 Rámec PSEA v LDZ - prevencia:

- LDZ systematicky preveruje všetkých potenciálnych uchádzačov o zamestnanie v súlade so zavedenými postupmi kontroly.
- Pri uzatváraní akejkoľvek zmluvy s LDZ je každý zástupca LDZ povinný predložiť Čestné prehlásenie uchádzača o zamestnanie (príloha 2).
- Každý zástupca LDZ je povinný podpísať Kódex správania LDZ v oblasti PSEA (príloha 1), ktorý je povinnou prílohou jeho zmluvy.
- Spoločnosť LDZ organizuje povinné úvodné a opakovacie školenia pre všetkých zamestnancov a príbuzných pracovníkov o politike a postupoch LDZ v oblasti SEA.
- Všetky priestory, v ktorých LDZ poskytuje služby, musia byť vybavené viditeľnými plagátmi vo všetkých príslušných jazykoch, na ktorých sú uvedené informačné správy o PSEA a kontakty na kontaktné miesta.

10 Rámec PSEA - reakcia:

- LDZ má bezpečné, dôverné a prístupné mechanizmy a postupy pre zamestnancov, príjemcov a komunity vrátane detí na nahlasovanie obvinení zo SEA a zabezpečuje, aby o nich príjemcovia vedeli.
- LDZ má v každom čase vymenované aspoň 2 plne vyškolené a kompetentné kontaktné miesta na nahlasovanie potenciálnych prípadov.
- Telefónne čísla kontaktných miest sú viditeľne zverejnené vo všetkých priestoroch LDZ a v priestoroch, kde LDZ poskytuje služby príjemcom.
- Kontaktné miesta:
  - Marcela Maľová 0904 568 333
  - Viktoriya Silyayeva 0911 466 052
  - Silvia Herts 0911 172 852
  - E-mailová adresa (prístupná len kontaktným osobám):
podnety@dusevnezdravie.sk
- Tieto kontaktné miesta sú pravidelne revidované, každá zmena v príslušnom personálnom obsadení je zohľadnená.
- Referencie pre kontaktné miesta PSEA sú pripojené k tejto politike ako príloha 3

11 Rámec PSEA - vyšetrovanie:

- Podrobný postup vyšetrovania v prípade obvinenia zo SAE je opísaný v prílohe 5 - Politika a postupy vyšetrovania PSEA
- Vyšetrovanie sa začína bezodkladne po získaní správy prostredníctvom jedného z kontaktných miest.
- Ak po riadnom vyšetrovaní existujú dôkazy na podporu obvinení zo SEA, tieto prípady sa môžu postúpiť vnútroštátnym orgánom na trestné stíhanie.
- Ak po riadnom vyšetrovaní existujú dôkazy podporujúce porušenie alebo porušenie Kódexu správania LDZ, čo najskôr sa prijímú príslušné disciplinárne opatrenia.

12 Rámec PSEA - pomoc obetiam:

LDZ má systém na rýchle nasmerovanie osôb, ktoré prežili SEA, na dostupné služby na základe ich potrieb a súhlasu. Pri vytváraní plánu pomoci pre obeť je potrebné zohľadniť nasledujúce aspekty:

- kritériá oprávnenosti na pomoc
- Typ potrebných služieb (napr. psychosociálne, zdravotné, právne...)
- Systém odporúčaní na iné organizácie, po obdržaní informovaného súhlasu/ súhlasu podpísaného postihnutou osobou.
- Prístup k poskytovaniu služieb zameraný na prospech pre obeť

Postup pomoci pozostalým musí obsahovať tieto kroky:

1. Vysvetlenie postupu riešenia obeť a získanie jej písomného informovaného súhlasu
2. Posúdenie potrieb obeť na pomoc
3. Identifikácia vhodných poskytovateľov služieb
4. Kontakt na poskytovateľa(-ov) služieb a vysvetlenie okolností
5. Pomoc pri preprave, zabezpečenie, aby neexistovali jazykové bariéry, poskytnutie praktickej pomoci

6. Udržiavanie kontaktu a posúdenie stavu obeti, a v prípade potreby návrat ku kroku 2
7. Vedenie riadnych záznamov a dokumentácie s prísnyim ohľadom na dôvernosc'

Osobitnú pozornosť treba venovať, ak je obeťou dieťa mladšie ako 18 rokov. Pri práci s dieťaťom by mali pracovníci prípadu komunikáciu prispôbiť detskému jazyku (t. j. zjednodušený obsah) a získať informovaný súhlas od opatrovníkov dieťaťa.

13 Zhrnutie úloh a povinností v rámci LDZ v súvislosti s PSEA:

CEO LDZ a manažéri jednotlivých projektov sú povinní:

- zabezpečovať dohľad nad prevenciou pred SEA a reakciou na ňu.
- preskúmať a aktualizovať politiky PSEA vrátane kódexu správania.
- zabezpečiť pozornosť a zdroje pre PSEA v rámci celej organizácie.
- uľahčovať vyšetrowanie obvinení zo SEA a dohliadať naň.
- koordinovať činnosť v oblasti PSEA s inými organizáciami vrátane darcov.

Kontaktné miesto PSEA je povinné:

- podporovať CEO a projektových manažérov pri plnení všetkých povinností súvisiacich s PSEA pre LDZ.
- nahlasovať CEO obavy alebo problémy týkajúce sa vykonávania PSEA.
- koordinovať reakciu v prípade nahlásenia obvinenia zo SEA.
- vykonávať školenia a akcie na zvyšovanie povedomia pre všetkých zamestnancov LDZ.

- koordinovať činnosť s ostatnými príslušnými aktérmi v oblasti PSEA vrátane hlásenia medzi agentúrami.

Vedúci ľudských zdrojov a zamestnanci ľudských zdrojov sú povinní:

- v rámci náborového procesu vykonávať preverky na porušenie SEA v minulosti a iné porušenia kódexu správania a politiky.
- zabezpečiť, aby všetci zamestnanci podpísali Kódex správania LDZ.
- začleniť do zmluvných dohôd doložku PSEA, a to aj pri uzatváraní dohôd o vykonaní práce, brigádnickej činnosti a pod.
- podporovať proces vyšetrovania obvinení z porušovania SEA.
- uchovávať dokumentáciu týkajúcu sa SEA zamestnancov, vrátane podpísaného kódexu správania.
- Podrobnejšie povinnosti HR manažéra a HR pracovníkov spoločnosti LDZ týkajúce sa PSEA sú opísané v Prílohe 4 k tejto politike.

Celá cieľová skupina je povinná:

- Dodržiavať Kódex správania LDZ a politiku týkajúcu sa PSEA.
- Aktívne sa zúčastňovať na školeniach PSEA a zvyšovaní povedomia.
- Zabezpečiť šírenie materiálov PSEA vo všetkých príslušných a vopred dohodnutých priestoroch, v ktorých LDZ vykonáva činnosti s príjemcami.
- Hlásiť podozrenia z PSEA prostredníctvom určených kanálov na podávanie správ.
- V prípade potreby sa zúčastňovať na vyšetrovaní obvinení zo SEA.
- Identifikovať, zmierňovať alebo predchádzať akýmkoľvek potenciálnym rizikám súvisiacim s programom SEA.

14 Dohody o spolupráci:

- Všetky zmluvy a partnerské dohody LDZ obsahujú štandardnú doložku, ktorá vyžaduje, aby sa dodávatelia, konzultanti a partneri zaviazali dodržiavať politiku nulovej tolerancie voči SEA a prijať opatrenia na prevenciu a reakciu na SEA.
- Ak tieto subjekty alebo jednotlivci neprijmú preventívne opatrenia proti SEA, nevyšetria podozrenia z tejto činnosti alebo neprijmú nápravné opatrenia, ak k SEA došlo, je to dôvod na ukončenie akejkoľvek dohody o spolupráci.

LIGA ZA DUŠEVNÉ ZDRAVIE (LDZ)

PRÍLOHA 1 K INTERNEJ SMERNICI O OCHRANE PRED SEXUÁLNYM VYKORISŤOVANÍM A ZNEUŽÍVANÍM (PSEA)

KÓDEX SPRÁVANIA

1. Tento kódex správania sa vzťahuje na všetkých zamestnancov LDZ - zamestnaných a zmluvne viazaných LDZ, všetkých dobrovoľníkov a dočasných zamestnancov, všetkých konzultantov, všetky ostatné osoby zapojené do činností s LDZ za platenú alebo neplatenú službu poskytovanú v mene LDZ (ďalej len "zástupcovia LDZ").
2. Tento kódex správania sa vzťahuje na všetkých členov cieľovej skupiny 24 hodín denne, 7 dní v týždni (vrátane víkendov, sviatkov, v službe alebo mimo nej, v zahraničí atď.)
3. Všetci zástupcovia LDZ musia dodržiavať najvyššie štandardy profesionálneho a osobného správania. Všetci zamestnanci sa musia vždy správať k miestnemu obyvateľstvu s úctou a dôstojnosťou.
4. LDZ uplatňuje politiku nulovej tolerancie voči sexuálnemu vykorisťovaniu a zneužívaniu (SEA). Od všetkých zástupcov LDZ sa očakáva, že budú vždy dodržiavať najvyššie normy osobného a profesionálneho správania a poskytovať humanitárnu pomoc a služby spôsobom, ktorý rešpektuje a podporuje práva príjemcov pomoci a iných zraniteľných členov miestnych komunít.
5. Sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie sú pre všetkých zástupcov LDZ neprijateľným a zakázaným správaním. Sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie poškodzuje integritu a povesť MHL a podkopáva dôveru v organizáciu.
6. Existuje nerovnováha moci medzi zástupcom LDZ a členom postihnutej komunity, keďže zástupcovia LDZ majú prístup k zdrojom a kontrolujú ich. Táto moc sa nesmie využívať žiadnym negatívnym spôsobom a nikdy nesmie viesť k akémukoľvek aktu SEA. Nevhodné využívanie hodnosti alebo postavenia na sexuálne účely sa považuje za neprijateľné a zakázané správanie.
7. Sexuálna aktivita vykonávaná bez súhlasu voči inej osobe je zakázaná. Avšak aj za okolností, keď je súhlas s aktom poskytnutý, môže byť správanie zástupcu LDZ

považované za SEA, a preto je akýkoľvek intímny vzťah medzi zástupcom LDZ a členom postihnutej komunity prísne zakázaný.

8 Šesť základných zásad týkajúcich sa SEA:

a) SEA zo strany zamestnancov LDZ a príbuzných zamestnancov predstavuje hrubé porušenie pracovnej disciplíny, a preto je dôvodom na ukončenie pracovného pomeru.

b) Sexuálne aktivity s deťmi (osobami mladšími ako 18 rokov) sú zakázané bez ohľadu na vek plnoletosti alebo vek súhlasu na miestnej úrovni. Mylné presvedčenie o veku dieťaťa nie je obranou.

c) Výmena peňazí, zamestnania, tovaru alebo služieb za sex vrátane sexuálnych služieb alebo iných foriem ponižujúceho, znevažujúceho alebo vykorisťujúceho správania je zakázaná. To zahŕňa aj výmenu pomoci, ktorá prináleží príjemcom.

d) Akýkoľvek sexuálny vzťah medzi zamestnancami LDZ alebo príbuzným personálom a príjemcami pomoci alebo inými zraniteľnými členmi miestnej komunity, ktorý zahŕňa nevhodné využitie hodnosti alebo postavenia, je zakázaný. Takéto vzťahy narúšajú dôveryhodnosť a integritu práce humanitárnej pomoci a LDZ.

e) Ak zamestnanec LDZ alebo príbuzný personál nadobudne obavy alebo podozrenie týkajúce sa sexuálneho zneužívania alebo vykorisťovania zo strany spolupracovníka, či už v tej istej organizácii, alebo mimo nej, musí tieto obavy nahlásiť prostredníctvom zavedených mechanizmov nahlásovania.

f) Všetci zamestnanci a príbuzní pracovníci LDZ sú povinní vytvárať a udržiavať prostredie, ktoré zabraňuje SEA a podporuje vykonávanie tejto politiky. Vedúci pracovníci na všetkých úrovniach sú zodpovední za podporu a rozvoj systémov, ktoré toto prostredie udržiavajú.

9 LDZ bude výslovne chrániť všetky osoby (deti aj dospelých), bývalé aj súčasné, ktoré nahlásia nevhodné správanie, pred akoukoľvek formou odvetou, akýmkoľvek nepriaznivým pracovným opatrením (napr. ukončenie zmluvy, zníženie platu, zlé pracovné zaradenie alebo iné) pre zamestnancov a odňatím prístupu k tovarom alebo službám pre príjemcov.

10 Akékoľvek sexuálne vykorisťovanie a zneužívanie sa považuje za závažné pochybenie. Všetky dôveryhodné obvinenia zo sexuálneho vykorisťovania a zneužívania sa prešetria v súlade s internou politikou LDZ o PSEA a môžu viesť k disciplinárnym opatreniam vrátane

Liga za
duševné
zdravie

ukončenia pracovného pomeru a postúpenia na trestné stíhanie. Beztrestnosť a ľahostajnosť voči SEA nebudú tolerované.

Ja, _____, podpisom tohto Kódexu správania potvrdzujem, že som pochopil a zaväzujem sa dodržiavať najvyššie normy profesionálneho a osobného správania. Beriem na vedomie, že Kódex správania sa na mňa vzťahuje počas celého obdobia, keď som zamestnancom alebo reprezentantom LDZ, vrátane obdobia, keď som mimo služby, mimo svojho pracoviska alebo na dovolenke.

Dátum: _____

Podpis: _____

Dodatok 2 k Internej smernici Ochrana pred sexuálnym zneužívaním a vykorisťovaním (PSEA)

ČESTNÉ VYHLÁSENIE UCHÁDZAČA O ZAMESTNANIE

Ja, _____, týmto vyhlasujem, že som nikdy nebol/a predmetom sankcií, či už disciplinárnych, administratívnych alebo trestnoprávných, vyplývajúcich z akéhokoľvek vyšetrovania súvisiaceho so sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (SEA) detí alebo dospelých. Okrem toho som nikdy neopustil(a) zamestnanie v očakávaní vyšetrovania v súvislosti so SEA a nikdy som neodmietol(a) spolupracovať pri takomto vyšetrowaní.

Beriem na vedomie, že akékoľvek nepravdivé vyhlásenia alebo skreslené údaje uvedené v tomto vyhlásení môžu viesť k môjmu vylúčeniu z posudzovania akejkoľvek pracovnej príležitosti. Takisto beriem na vedomie, že moje vyhlásenie bude predmetom overovania a že akékoľvek neuvedenie relevantných informácií alebo akýkoľvek pokus o uvedenie zamestnávateľa do omylu bude mať za následok okamžité vylúčenie zo zamestnania.

Vyhlasujem, že som si prečítal(a) a porozumel(a) vyššie uvedeným informáciám a že informácie v nich uvedené sú podľa môjho najlepšieho vedomia pravdivé, úplné a presné.

Podpis: _____ Dátum: _____

Dodatok 3 k Internej smernici Ochrana pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (PSEA)

Referenčné podmienky pre Kontaktné miesto PSEA

LDZ udržiava najmenej dve kontaktné miesta pre nahlasovanie potenciálnych obvinení zo SEA.

1. Účel:

Mať určeného(-ých) zamestnanca(-ov) LDZ, ktorý(-í) podporuje(-ú) CEO a manažérov LDZ pri vypracúvaní a vykonávaní politiky a postupov PSEA.

2 Rozsah práce:

Medzi kľúčové úlohy a povinnosti kontaktného miesta PSEA patria:

Prevenia:

- Pravidelne preskúmať všetky interné smernice a postupy týkajúce sa PSEA a v prípade potreby navrhovať ich zmeny a doplnenia CEO LDZ.
- Vykonávať školenia a činnosti na zvyšovanie povedomia týkajúceho sa PSEA.
- Spolupracovať s oddelením pre ľudské zdroje na všetkých aspektoch súvisiacich s PSEA a vykonávať pravidelné kontroly, či sú zavedené všetky požadované postupy v oblasti ľudských zdrojov (napr. podpísaný kódex správania, získaná kontrola čestného vyhlásenia atď.)
- Pripravovať kampane na zvyšovanie povedomia príjemcov a miestnych komunít o definícii SEA, štandardoch správania, ktoré sa očakávajú od zástupcov LDZ, a rôznych mechanizmoch na nahlasovanie obvinení zo SEA vrátane kontaktných údajov.

Nahlasovanie obvinení zo SEA:

- Riadiť vývoj interných postupov LDZ tak, aby bolo možné bezpečne a dôverne oznamovať všetky obvinenia týkajúce sa SEA.
- Prijímanie hlásení a všetkých informácií o obvineniach SEA a koordinácia reakcie v súlade s internými postupmi.

- Kontrolovať poštovú schránku na adrese: podnety@dusevnezdravie.sk pre všetky prijaté hlásenia.
- Hlásiť CEO LDZ obavy alebo problémy týkajúce sa vykonávania politiky PSEA.

Reagovať na obvinenia týkajúce sa SEA:

- Po nahlásení sťažnosti koordinovať reakciu LDZ vrátane postúpenia osoby, ktorá prežila SEA, na okamžitú odbornú pomoc a postúpenia prípadu internému vyšetrovaciemu tímu
- Postupovať v súlade s Postupom vyšetrovania LDZ (príloha 5 k politike LDZ PSEA).

Ďalšie povinnosti:

- Koordinovať činnosť LDZ súvisiacu s oznamovaním obvinení SEA medzi organizáciami podľa potreby.

3 Kompetencie a požadované skúsenosti:

- Preukázaná bezúhonnosť, objektívnosť a odborná spôsobilosť
- Preukázaná citlivosť a znalosť rodových, kultúrnych a podobných otázok
- Skúsenosti s témami súvisiacimi s rodovo podmieneným násilím
- Plynulá znalosť slovenského jazyka, ukrajinský jazyk je výhodou
- Preukázateľné skúsenosti s prácou s komunitami
- Znalosť miestneho prostredia
- Preukázané komunikačné zručnosti

Po vymenovaní kontaktné miesto absolvuje špecializované školenie špecifické pre problematiku PSEA.

Dodatok 4 k Internej smernici Ochrana pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním (PSEA)

Personálne (HR) procesy súvisiace s prevenciou sexuálneho vykorisťovania a zneužívania (PSEA)

Opis povinností súvisiacich s PSEA pre všetkých pracovníkov ľudských zdrojov v MHL:

1 Pred vyhlásením pracovného miesta:

- do oznámenia o voľnom pracovnom mieste zahrnúť vetu, v ktorej sa uchádzačom oznámi, že sa bude vykonávať preverka minulosti a referencií a etika je súčasťou každého hodnotenia výkonu v rámci MHL.

2 Počas pracovných pohovorov:

- Klásť uchádzačom otázky týkajúce sa etiky a etických dilem (napr. povedzte mi o etickej dileme, ktorej ste čelili vo svojich predchádzajúcich zamestnaniach).

3 Po pohovore – v prípade pozitívneho výsledku:

- vykonajte preverku minulosti (napr. vyhľadávanie na Googli, policajné záznamy) a kontaktujte referencie, aby ste preverili predchádzajúce pochybenia v súlade so slovenskými zákonmi týkajúcimi sa zamestnávania, ochrany súkromia a údajov.

- požadovať od uchádzačov, aby sami deklarovali predchádzajúce záležitosti týkajúce sa sexuálneho alebo iného nevhodného správania, ukončenia predchádzajúceho zamestnania, záznamov v registri trestov a obáv registrovaných štátnymi orgánmi v súvislosti s deťmi a súhlasili so zverejnením všetkých takýchto informácií ich bývalým zamestnávateľom.

- toto vlastnoručné vyhlásenie musí byť poskytnuté v písomnej forme - pozri prílohu 1 k politike PSEA.

4 Pri podpise pracovnej zmluvy alebo zmluvy so subdodávateľom:

- požiadajte uchádzača o doloženie aktuálneho (nie starší ako 3 mesiace) Výpisu z registra trestov, v prípade Ukrajinského občana môže byť adekvátna náhrada tohto dokumentu
- požiadajte uchádzačov, aby si pred podpisom pracovnej zmluvy/ subdodávateľskej zmluvy preštudovali a podpísali Kódex správania MHL.
- do pracovnej zmluvy zahrňte doložku PSEA.
- načrtnite disciplinárne dôsledky v prípade preukázaného obvinenia zo SEA.

5 Po podpise zmluvy a počas trvania pracovného pomeru alebo subdodávateľskej zmluvy:

- zahrňte školenie PSEA ako súčasť nástupného procesu a pravidelne zabezpečujte opakovacie kurzy.
- zahrňte dodržiavanie kódexu správania (napr. účasť na školení PSEA) do hodnotenia výkonu ako povinnú súčasť.
- v prípade potvrdeného pochybenia prijmite rózne disciplinárne opatrenia (napr. prepustenie, pozastavenie výkonu funkcie, písomné pokarhanie alebo iné administratívne opatrenia).
- v relevantných prípadoch zväžte podanie oznámenia policajným orgánom SK.
- udržiajte internú databázu všetkých disciplinárnych opatrení voči zamestnancom vrátane prepustení, aby ste zabránili ich opätovnému prijatiu v budúcnosti.
- systematicky zdieľajte informácie o zamestnancoch, o ktorých je známe, že sa dopustili SEA, s inými potenciálnymi zamestnávateľmi, pokiaľ je to právne možné.

Dodatok 5 k Internej smernici o Ochrane pred sexuálnym zneužívaním a vykorisťovaním (PSEA)

Postupy vyšetrovania PSEA

LDZ uplatňuje prístup zameraný na prospech pre obeť s nasledujúcimi zásadami:

1. Bezpečnosť - všetky informácie o jednotlivých incidentoch sexuálneho zneužívania a vykorisťovania (SAE) musia byť uchovávané bezpečne a s obmedzeným prístupom nepovolanych osôb. Všetky súbory musia byť chránené heslami alebo riadnym šifrovaním, fyzické súbory musia byť uzamknuté na bezpečnom mieste.

2. Dôvernosc - počet osôb s prístupom k informáciám v jednotlivých prípadoch SAE musí byť obmedzený na nevyhnutný počet, nesmú sa zdieľať žiadne súkromné informácie, pri označovaní zúčastnených osôb sa musia používať krycie mená a vynechať informácie, ktoré by mohli odhaliť ich totožnosť (napr. dátum narodenia, adresa, telefónne číslo, opis jedinečných fyzických znakov).

3. Transparentnosť - musí sa získať predchádzajúci informovaný súhlas sťažovateľa, pokiaľ sťažovateľom nie je personál OSN alebo partnerskej organizácie. Sťažovateľovi sa musí poskytnúť jasné vysvetlenie o tom, ako sa informácie použijú a budú zdieľať, vrátane informácií o vyšetrovaní a pomoci obetiam.

4. Prístupnosť - správy musia byť napísané zrozumiteľným spôsobom, bez použitia cudzích alebo ťažkých jazykov, pričom sa musí brať ohľad na ich cieľovú skupinu (musí sa zohľadniť jazyk, vzdelanie, pohlavie, vek).

Proces vyšetrovania musí prebiehať v týchto fázach:

1 Podávanie správ a počiatkové posúdenie:

Po prijatí hlásenia od postihnutej osoby alebo tretej strany začne kontaktné miesto LDZ počiatkové posúdenie. Počiatkové posúdenie je predbežné vyšetovanie s cieľom určiť dôveryhodnosť hlásenia.

2 Vyšetovanie:

Ak sa na základe počiatkového posúdenia zistí, že správa je opodstatnená, začne sa vyšetovanie. Vyšetovanie vykonáva nezávislý a nestranný tím. Tím je zložený z odborníkov (právnikov, sociálnych pracovníkov, psychiatrov atď.), ktorí spolupracujú s LDZ, ale sú nezávislí od súvisiaceho projektu. Takýto tím by mali tvoriť najmenej traja členovia.

3 Výsluch a zhromažďovanie dôkazov:

Počas vyšetovania tím vykonáva vypočutia svedkov, obvinených a iných relevantných strán. Taktiež zhromažďuje dôkazy, ako sú dokumenty, fotografie, videá, ktoré potvrdzujú obvinenia. Tím zabezpečuje, aby sa rozhovory uskutočnili v bezpečnom a dôvernom prostredí.

4. Analýza dôkazov:

Tím analyzuje zhromaždené dôkazy a porovnáva ich s ďalšími dostupnými informáciami. Tieto informácie využíva na overenie obvinení a identifikáciu páchatel'ov a ich konania.

5 Vyhotovenie správy:

Po ukončení vyšetovania tím vypracuje správu, v ktorej podrobne uvedie zistenia. Správa obsahuje návrh opatrení a následných krokov.

6 Opatrenia a následné kroky:

Na základe zistení a odporúčaní prijme LDZ príslušné opatrenia, ktoré môžu zahŕňať disciplinárne opatrenia, ukončenie pracovného pomeru alebo postúpenie veci orgánom činným v trestnom konaní. LDZ poskytuje podporu postihnutým osobám a ich rodinám.

Správa o incidente pre obvinenia SEA musí obsahovať:

1. Podrobnosti o tom ako, kedy a kým mal byť incident vykonaný
2. Opis údajného incidentu vrátane dátumov, časov a miest
3. Opis údajných alebo podozrivých osôb, ktoré incident prežili (napr. meno, vek, pohlavie, etnický pôvod/národnosť, špecifické potreby)
4. Opis údajných alebo podozrivých páchatel'ov (napr. meno, vek, pohlavie, národnosť, príslušnosť k organizácii/pozícia, predchádzajúce záznamy o nevhodnom správaní)
5. Opatrenia prijaté organizáciou v reakcii na doterajšie obvinenia (napr. postúpenie na pomoc, vyšetovanie, oznámenie inej organizácii)
6. Opatrenia prijaté inými organizáciami alebo subjektmi v reakcii na obvinenie
7. Požadovaná podpora od partnerov (napr. podpora pre osoby, ktoré prežili SEA, vyšetovanie)
8. Dátum
9. Správa vytvorená (meno, kontakt, e-mail)